

Posudek diplomové práci Marcely Kalašové: Přestupkové řízení

Problematika správního trestání a zvláště pak přestupkového práva bývá oblíbeným námětem kvalifikačních prací. Posluchači přitom nezřídka uvíznou v pasti, kterou si sami nastaví, když se rozhodnou zachytit celou matérii a vlastně pak jen popíší zákon. Diplomantka se jí vyhnula tím, že zvolila pouze část tohoto subsystému správního práva, totiž problematiku procesní.

V úvodních dvou kapitolách se samozřejmě musela věnovat i otázkám hmotněprávním a zvládala je na uspokojivé úrovni. Dále pak více méně sleduje systematiku zákona o přestupcích, kterou doplňuje rozborem správního řádu, tam, kde platí jeho subsidiární působnost.

Smyslem každého posudku není ovšem líčit strukturu práce, kterou si ostatně v současnosti každý může přečíst i v elektronické podobě, ale mnohem spíše upozorňovat na problematická a diskutabilní místa. Je nutno předeslat, že i taková v posuzované práci jsou.

Předně bych chtěl upozornit, že práce nemohla být zadána v květnu 2012 a odevzdána v červnu téhož roku, jak j uvedeno v úvodních stránkách, tento zřejmý omyl by měl být a to i ohledem na nešťastné dědictví fakulty, napraven.

Na str. 5-6 vymezuje autorka pojem přestupku, zapoměla však na negativní vymezení, viz § 2 zákona o přestupcích.

Na str. 7 poněkud odbyla subjektivní stránku, když neuvedla, resp. blíže nerozvedla jednotlivé druhy zavinění.

Subkapitola 2.3 je nazvána odpovědnost za přestupek, což však neodpovídá jejímu obsahu, kde je pojednáno o deliktním subjektu.

Na str. 22, je mezi zásadami přestupkového řízení uvedena i zásada teritoriality. Tak, jak je zde prezentována jde však o něco jiného, jedná se totiž územní působnost orgánů příslušných k projednávání přestupků. O zásadě teritoriality se hovoří v souvislosti s působností zákonů.

Poněkud nesrozumitelně působí druhý odstavec na str. 30 a mohu říci, že až po důkladném přečtení jsem pochopil, že autorka chybila, když za výraz rozsahu dala čárku a nikoli spojku a, což dává textu jiný význam.

Zřejmou obětí zásady, že, co je napsáno je správné, se stala na str. 33, kde dovozuje, že správní orgán musí stíhat všechny přestupky, o nichž se dozví, ledaže zákon stanoví jinak.

Zásada legality platí totiž absolutně a to i u návrhových přestupků. Pokud by správní orgán např. zjistil, že chybí materiální znak, k postihu nemůže dojít.

Na str. 38 by bylo vhodné uvést, že zde platí také objektivní roční lhůta pro zánik možnosti stíhat přestupek.

Na str. 39 diplomantka dovozuje, že i oznámení o zahájení řízení je třeba doručovat do vlastních rukou. Jenže to platí pouze o předvolání, viz § 59 správního řádu. O dvě stránky dále formuluje, že účastníci jsou zpravidla k řízení předvoláváni, což není přesné, jsou předvoláváni vždy. Na další stránce dovozuje, že je-li obviněným z přestupku mladistvý, musí být přítomni jeho zákonní zástupci a orgán sociálně právní ochrany dětí. Opět to však není přesné, tito jsou obesláni a mají právo se řízení účastnit, pokud se však nedostaví, není to na překážku.

Na str. 47 poukazuje, pokud se týče veřejné listiny na trestní zákoník, mnohem spíše je tu však třeba brát v úvahu ustanovení § 53 odst. 3 správního řádu obsahující vymezení veřejné listiny pro správní právo.

Spíše formulační nepřesností je tvrzení, že přezkumné řízení je mimořádným opravným prostředkem: všeobecně je totiž považováno za prostředek dozorčí, protože je zahajováno ex officio.

Na str. 66, kde diplomantka formuluje doporučení de lege ferenda navrhuje, aby skutkové podstaty přestupků byly zařazeny do zvláštních zákonů a obecný předpis obsáhly pouze obecné instituty hmotného a procesního práva. Otázkou ovšem je, kam případnou např. přestupky proti veřejnému pořádku nebo občanskému soužití.

Práce je spíše popisného než syntetického rázu a ani kapitola de lege ferenda nemůže tento deficit vyplnit, mimo jiné proto, že je značně stručná. Třebaže judikatura není pomíjena, mohla být citována v míře hojnější, stejně jako literatura, kde zcela chybí časopisecké články.

Pokud se týče tzv. plagiátorství, považuji 9% shody za marginální s ohledem na zvolené téma, v němž dominuje právní úprava a je publikována řada kvalifikačních prací.

Uvedené nedostatky nejsou tak zásadního rázu, aby práci dequalifikovaly a vzhledem k tomu doporučuji, aby byla připuštěna k obhajobě.

3. července 2012

Doc. JUDr. Pavel Mates CSc.